

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU¹⁾

z dnia 7 stycznia 2003 r.

w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz. U. Nr 87, poz. 954 oraz z 2002 r. Nr 71, poz. 655) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad odbywaniem stażu adaptacyjnego oraz oceny nabytych przez wnioskodawcę umiejętności;
- 2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności oraz oceny wykazanych przez wnioskodawcę umiejętności.

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej i Sportu kieruje działem administracji rządowej — oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (Dz. U. Nr 97, poz. 866).

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu bez bliższego określenia jest mowa o:

- 1) „stażu adaptacyjnym” — oznacza to staż, o którym mowa w art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) „teście umiejętności” — oznacza to test, o którym mowa w art. 2 pkt 17 ustawy;
- 3) „Biuletynie Informacji Publicznej” — oznacza to Biuletyn w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 oraz z 2002 r. Nr 153, poz. 1271);
- 4) „postępowaniu” — oznacza to postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji prowadzone na podstawie przepisów ustawy;
- 5) „wnioskodawcy” — oznacza to wnioskodawcę w rozumieniu ustawy;
- 6) „organie prowadzącym postępowanie” — oznacza to ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub organ wskazany w trybie określonym w art. 4a ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach

administracji rządowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321, z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634, Nr 73, poz. 761, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 102, poz. 1116, Nr 113, poz. 1207, Nr 115, poz. 1229, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 126, poz. 1382, Nr 129, poz. 1441, Nr 130, poz. 1450 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 71, poz. 655, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 93, poz. 820, Nr 130, poz. 1112 i Nr 135, poz. 1145).

§ 3. 1. Staż adaptacyjny albo test umiejętności są prowadzone dla danego przedmiotu nauczania lub rodzaju prowadzonych zajęć, z uwzględnieniem przepisów w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

2. Jeżeli wnioskodawca wnosi o uznanie kwalifikacji do nauczania więcej niż jednego przedmiotu nauczania lub rodzaju prowadzonych zajęć, wnioskodawca odbywa jeden staż adaptacyjny albo przystępuje do jednego testu umiejętności.

§ 4. 1. Konieczność odbycia stażu adaptacyjnego albo testu umiejętności jest stwierdzana w formie postanowienia wydanego w toku postępowania.

2. Wnioskodawca po otrzymaniu postanowienia, o którym mowa w ust. 1, występuje z wnioskiem o odbycie stażu adaptacyjnego albo przeprowadzenie testu umiejętności.

3. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 2, stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

4. Wzór wniosku jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

§ 5. Organ prowadzący postępowanie przekazuje odpowiednio jednostce, w której ma być odbywany staż adaptacyjny, albo jednostce przygotowującej i przeprowadzającej test umiejętności postanowienie, o którym mowa w § 4 ust. 1, wraz z kopią dokumentacji zawierającej informację o posiadanych kwalifikacjach, w tym o wykształceniu i doświadczeniu zawodowym wnioskodawcy. Przekazanie może być dokonane również za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

§ 6. Organ prowadzący postępowanie upowszechnia na stronach podmiotowych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania Biuletynu Informacji Publicznej informację o wymogach kwalifikacyjnych nauczycieli poszczególnych przedmiotów nauczania lub rodzajów prowadzonych zajęć, informację o kształceniu w tym zakresie, wykazy literatury pomocnej przy uzupełnianiu wiedzy niezbędnej dla spełnienia tych wymogów, przykłady testów umiejętności dla wybranych zakresów, a także o jednostkach, w których mogą być odbywane staże adaptacyjne, oraz wnioski z odbytych staży — z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych.

Rozdział 2

Staż adaptacyjny

§ 7. 1. Staż adaptacyjny może być odbywany w szkołach, placówkach oraz zakładach kształcenia nauczycieli, zwanych dalej „jednostkami”, wskazanych w postanowieniu, o którym mowa w § 4 ust. 1.

2. Kuratorzy oświaty, po porozumieniu z organem prowadzącym jednostkę, przekazują organowi prowadzącemu postępowanie raz w roku w terminie do dnia 15 grudnia wykaz jednostek, w których wnioskodawcy mogą odbywać staż adaptacyjny.

3. W postanowieniu, o którym mowa w § 4 ust. 1, wskazuje się odpowiednią jednostkę spośród jednostek wymienionych w wykazie, o którym mowa w ust. 2. W przypadku braku takich jednostek odpowiednią jednostkę wskazuje organ prowadzący postępowanie po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty i po porozumieniu z organem prowadzącym jednostkę.

4. Wnioskodawca może wskazać jednostkę, która gotowa jest nawiązać z wnioskodawcą stosunek prawny, o którym mowa w art. 2 pkt 16 ustawy, w celu odbycia przez niego stażu adaptacyjnego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, wnioskodawca wraz z wnioskiem, o którym mowa w § 4 ust. 2, składa formularz zgłoszeniowy, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia, oraz zobowiązanie jednostki do nawiązania z wnioskodawcą stosunku prawnego.

6. W zobowiązaniu, o którym mowa w ust. 5, jednostka określi:

- 1) rodzaj stosunku prawnego;
- 2) termin, w jakim nawiąże stosunek prawny;
- 3) okres, na jaki nawiąże stosunek prawny;
- 4) informację o obowiązkach, jakie powierzy wnioskodawcy.

7. Organ prowadzący postępowanie może wskazać w postanowieniu jednostkę, o której mowa w ust. 4.

§ 8. 1. W celu odbycia stażu adaptacyjnego w jednostce wskazanej w formularzu zgłoszeniowym, o którym mowa w § 7 ust. 5, wnioskodawca jest zatrudniany na podstawie umowy o pracę albo odbywa staż, bez wynagrodzenia lub za wynagrodzeniem, na podstawie umowy cywilnoprawnej — na warunkach określonych pomiędzy wnioskodawcą a jednostką.

2. W przypadku odbywania stażu adaptacyjnego w jednostce wskazanej przez organ prowadzący postępowanie w trybie § 7 ust. 3, wnioskodawca odbywa staż bez wynagrodzenia, chyba że jednostka i wnioskodawca postanowią inaczej.

3. Nawiązanie stosunku prawnego za wynagrodzeniem następuje w porozumieniu z organem prowadzącym jednostkę.

§ 9. 1. Staż adaptacyjny odbywany jest pod nadzorem opiekuna stażu, którym może być nauczyciel posiadający kwalifikacje do nauczania danego przedmiotu nauczania lub prowadzenia danego rodzaju zajęć w zakresie, w jakim o uznanie kwalifikacji występuje wnioskodawca.

2. Nauczyciela, o którym mowa w ust. 1, wyznacza na okres całego stażu adaptacyjnego dyrektor jednostki, w której odbywany jest staż.

3. Zmiana opiekuna stażu adaptacyjnego może nastąpić z powodu:

- 1) braku możliwości dalszego wykonywania czynności nadzoru;
- 2) umotywowanego wniosku wnioskodawcy złożonego nie później niż na trzy miesiące przed zakończeniem stażu;
- 3) umotywowanej prośby opiekuna stażu złożonej nie później niż na trzy miesiące przed zakończeniem stażu.

§ 10. Staż adaptacyjny jest odbywany zgodnie z programem stażu ustalonym przez dyrektora jednostki.

§ 11. 1. Program stażu adaptacyjnego jest ustalany po otrzymaniu postanowienia, o którym mowa w § 4 ust. 1, oraz kopii dokumentacji, o której mowa w § 5, dla nauczania danego przedmiotu lub przedmiotów nauczania albo dla prowadzenia danego rodzaju zajęć w zakresie, w jakim o uznanie kwalifikacji występuje wnioskodawca.

2. Program stażu adaptacyjnego przygotowujemy jest dla każdego wnioskodawcy indywidualnie, po przeprowadzeniu analizy kwalifikacji wnioskodawcy z uwzględnieniem zakresu wiedzy, jaki jest niezbędny dla spełnienia wymagań kwalifikacyjnych określonych dla nauczyciela danego przedmiotu nauczania lub rodzaju prowadzonych zajęć.

§ 12. W programie stażu adaptacyjnego uwzględnia się:

- 1) dotychczasowe doświadczenie zawodowe wnioskodawcy i wymagania stawiane nauczycielom w zakresie, w jakim prowadzone jest postępowanie;
- 2) różnice w metodyce prowadzenia zajęć;
- 3) potrzeby poznania organizacji, zadań i zasad funkcjonowania jednostki, do pracy w której mają zostać uznane kwalifikacje wnioskodawcy;
- 4) potrzeby uczestniczenia przez wnioskodawcę w pozalekcyjnej działalności jednostki.

§ 13. Program stażu adaptacyjnego powinien uwzględniać w szczególności:

- 1) uczestnictwo w charakterze obserwatora w odpowiednich zajęciach prowadzonych w jednostce przez opiekuna stażu lub innych nauczycieli, w wymiarze co najmniej trzech zajęć w miesiącu;

- 2) prowadzenie zajęć w obecności opiekuna stażu lub dyrektora jednostki, w której staż adaptacyjny jest odbywany, w wymiarze co najmniej trzech zajęć w miesiącu, i omawianie tych zajęć z osobą, w której obecności się odbywały;

- 3) opracowywanie planu zajęć i samodzielne prowadzenie zajęć;

- 4) uczestnictwo w pozalekcyjnej działalności jednostki, w której staż adaptacyjny jest odbywany;

- 5) uczestnictwo w pracach organizacyjnych jednostki, w której staż adaptacyjny jest odbywany.

§ 14. 1. Długość stażu adaptacyjnego określona jest w postanowieniu, o którym mowa w § 4 ust. 1.

2. Na wniosek wnioskodawcy złożony w toku postępowania staż adaptacyjny może być przedłużony przez organ prowadzący postępowanie.

3. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 2, został złożony w trakcie odbywania stażu adaptacyjnego, organ prowadzący postępowanie przedłuża lub odmawia przedłużenia stażu, po zapoznaniu się z opinią dyrektora jednostki, w której staż adaptacyjny jest odbywany.

§ 15. Staż adaptacyjny rozpoczyna się w terminie określonym w postanowieniu, o którym mowa w § 4 ust. 1, lub w terminie uzgodnionym przez wnioskodawcę z jednostką.

§ 16. 1. Prawidłowy przebieg stażu adaptacyjnego zapewnia dyrektor jednostki, w której staż jest odbywany.

2. Opiekun stażu adaptacyjnego informuje dyrektora jednostki o realizacji przez wnioskodawcę zadań wynikających z zatwierdzonego programu stażu.

§ 17. 1. Oceny stażu adaptacyjnego dokonują wspólnie opiekun stażu i dyrektor jednostki, w której staż jest odbywany, nie później niż w ciągu czternastu dni od dnia zakończenia stażu.

2. Dokonując oceny stażu adaptacyjnego, uwzględnia się w szczególności poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych zajęć, a także:

- 1) zaangażowanie zawodowe wnioskodawcy, w tym uczestnictwo w działalności jednostki, w której staż był odbywany, i w pracach organizacyjnych;

- 2) przestrzeganie porządku pracy ustalonego w jednostce, w której staż był odbywany.

3. Ocena stażu adaptacyjnego jest dokonywana w formie raportu opiekuna stażu i wniosków dyrektora jednostki, w której staż jest odbywany, zawierającego uzasadnione stwierdzenie o przygotowaniu do samodzielnego wykonywania zawodu lub jego braku.

4. Ocena stażu adaptacyjnego jest potwierdzana podpisami dyrektora jednostki i opiekuna stażu.

§ 18. Ocena stażu adaptacyjnego dyrektor jednostki, w której staż był odbywany, przekazuje wnioskodawcy oraz organowi prowadzącemu postępowanie, w terminie trzech dni od dnia jej sporządzenia.

Rozdział 3

Test umiejętności

§ 19. 1. Test umiejętności przeprowadzany jest przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym wskazane w postanowieniu, o którym mowa w § 4 ust. 1.

2. Testy umiejętności przeprowadzane są dwa razy w roku.

3. Terminy testu umiejętności są ustalane przez organ prowadzący postępowanie najpóźniej do dnia 15 grudnia na rok następny i podawane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

§ 20. 1. Wnioskodawcy, którzy złożyli wnioski o przeprowadzenie testu umiejętności wcześniej niż na 3 miesiące przed ustalonym terminem testu, odbywają test w tym terminie.

2. Wnioskodawca może wystąpić o odbycie testu umiejętności w kolejnym terminie.

§ 21. 1. Test umiejętności opracowuje jednostka przeprowadzająca test.

2. Do opracowywania testu umiejętności przepisy § 11 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Z czynności testu umiejętności sporządza się protokół, w którym odnotowuje się datę przeprowadzenia testu. Protokół podpisują osoby przeprowadzające test.

§ 22. 1. Test umiejętności przeprowadza się w formie pisemnej z zachowaniem zasady anonimowości, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli ze względu na chorobę lub niepełnosprawność wnioskodawcy nie jest możliwe przeprowadzenie testu umiejętności z zachowaniem zasady anonimowości, test przeprowadza się w formie możliwej do wykonania przez wnioskodawcę, odnotowanej na arkuszu testu. Ocena takiego testu jest dokonywana niezwłocznie po jego zakończeniu.

§ 23. 1. Test umiejętności przeprowadza się w języku polskim, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli postępowanie dotyczy uznania kwalifikacji do nauczania języka obcego lub do nauczania przedmiotu nauczania lub prowadzenia zajęć w języku obcym, test umiejętności przeprowadza się w danym języku obcym.

§ 24. Arkusze testu są przygotowywane i przechowywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie wnioskodawcy przed rozpoczęciem testu.

§ 25. 1. Test umiejętności składa się z nie więcej niż stu zagadnień lub pytań, w tym nie więcej niż 10%

o charakterze opisowym. Każde z zagadnień lub pytań niemających charakteru opisowego powinno zawierać nie mniej niż trzy możliwości odpowiedzi.

2. Co najmniej 90% zagadnień lub pytań zawiera jedną odpowiedź poprawną. Pozostałe zagadnienia lub pytania mogą zawierać więcej niż jedną odpowiedź poprawną.

§ 26. 1. Test umiejętności przeprowadza komisja, składająca się co najmniej z trzech osób powołanych przez dyrektora jednostki, w której test jest przeprowadzany.

2. Zagadnienia, pytania i możliwości odpowiedzi umieszczane są na jednostronnie zadrukowanych arkuszach testu ostemplowanych przez jednostkę, w której test jest przeprowadzany.

§ 27. 1. Ocena testu umiejętności jest ustalana w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia przeprowadzenia testu.

2. Odpowiedzi lub rozwiązania zagadnień i pytań są punktowane.

3. Oceny testu umiejętności dokonuje jednostka przeprowadzająca test, uwzględniając w szczególności, że:

- 1) za każdą prawidłową odpowiedź na zagadnienie lub pytanie, niemające charakteru opisowego, ustala się jednakową liczbę punktów, z tym że w przypadku, gdy więcej niż jedna odpowiedź jest prawidłowa, dla zdobycia punktów za takie zagadnienie lub pytanie należy wskazać jako poprawne wszystkie odpowiedzi;
- 2) za każde prawidłowe rozwiązanie zagadnienia lub pytania o charakterze opisowym ustala się jednakową liczbę punktów;
- 3) zaliczenie testu następuje w przypadku, gdy wnioskodawca uzyska więcej niż 66% punktów możliwych do uzyskania.

4. Kryteria oceny testu umiejętności, ustalone zgodnie z ust. 3, są dostępne dla wnioskodawcy w jednostce przeprowadzającej test oraz są umieszczane na arkuszu testu.

§ 28. Wynik testu umiejętności komisja przeprowadzająca test przekazuje wnioskodawcy oraz organowi prowadzącemu postępowanie w terminie trzech dni od dnia ustalenia wyniku testu.

Rozdział 4

Przepis końcowy

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem użycia przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Minister Edukacji Narodowej i Sportu: *K. Łybacka*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. (poz. 47)

Załącznik nr 1

Wzór

**Wniosek
o odbycie stażu adaptacyjnego/przeprowadzenie testu umiejętności¹⁾**

..... wnosi o odbycie stażu adaptacyjnego/przeprowadzenie
(imię i nazwisko)
w terminie najbliższym/²⁾ testu umiejętności¹⁾ zgodnie z postanowieniem

.....
(określenie organu prowadzącego postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji)

z dnia w sprawie nr

Zawiadomienia proszę kierować na adres

.....

.....

.....
(podpis)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

²⁾ Jeżeli wnioskodawca występuje o przeprowadzenie testu umiejętności w terminie późniejszym, powinien w wolnym polu wpisać wnioskowaną datę zgodnie z § 20 ust. 2 rozporządzenia.

Załącznik nr 2

Wzór

Formularz zgłoszeniowy

..... prosi o wskazanie w celu odbycia
(imię i nazwisko)
stażu adaptacyjnego

.....

.....

(określenie jednostki, w której staż ma być odbywany, wraz z adresem jednostki)

W załączeniu zobowiązanie do nawiązania stosunku prawnego wystawione przez powyższą jednostkę.

.....
(podpis)